

SECȚIA DE ȘTIINȚELE NATURII A MUZEULUI JUDEȚEAN HUNEDOARA-DEVA, LA DESCHIDERA EXPOZIȚIEI PERMANENTE : REZERVAȚII NATURALE DIN JUDEȚUL HUNEDOARA

Cu înființarea, în anul 1966, a secției de științele naturii în cadrul Muzeului județean, se oficializa o veche dorință, manifestată de către publicul vizitator, de a revedea expuse colecțiile de animale, existente aici încă din 1924. Grijă și înțelegerea manifestată de către organele de partid și de stat față de patrimoniul muzeal, fondurile acordate acestui scop, au permis organizarea tinerei secții într-o clădire special destinată și amenajată în vederea desfășurării activității muzeale, cu săli de expoziție, depozite pentru colecții, ateliere de taxidermie, sală de conferințe etc.

Perluind patrimoniul muzeal existent, colectivul de specialiști al secției, format, pînă în 1971, din doi oameni : un muzeograf și un conservator, a înțeles că rolul muzeului de științele naturii nu se rezumă doar la păstrarea și conservarea lui, că sarcinile sale sînt mult mai complexe și mai numeroase în zilele noastre și numai definirea precisă a obiectivelor propuse pentru fiecare etapă va permite afirmarea secției ca instituție cultural-educativă și științifică de prestigiu.

Anii ce s-au scurs de la înființarea primului post de muzeograf (1966) și pînă astăzi, au fost ani de căutare, de frămîntare pentru micul colectiv al secției, în vederea elaborării tematicii expoziției de bază permanente și pentru stabilirea profilului muzeului, ani de muncă asiduă în vederea completării colecțiilor existente cu acele piese care puteau face față ochiului critic al vizitatorului. Lipsa de experiență de început a lucrătorilor secției, a fost suplinită de dragostea pentru natură, de dăruirea și pasiunea pentru munca începută. Cu sprijinul și îndrumarea instructorilor de la Consiliul Culturii și Educației Socialiste (tovarășa Iacob Maria), cu ajutorul și colaborarea strînsă a Muzeului Banatului, în special a tovarășului Nadra Emil, s-a conturat profilul viitoarei secții de științele naturii, ca instituție muzeală ce avea să reprezinte omul în relațiile sale cu natura, relații de conservare și degradare.

Pornind de la acest principiu, activitatea secției de științele naturii, în acești ani, a fost orientată în două direcții principale.

- stringerea materialului documentar și a pieselor pentru realizarea expoziției de bază ;
- activitatea cultural-educativă de popularizare a frumuseților naturale ale județului și patriei.

Cercetările în teren pentru documentare au fost însoțite de colectarea unor materiale floristice, faunistice și descoperirea unor aflori-

mente ca fosile de plante și animale la Timpa, de lemn silicificat la Călan, etc., materiale ce au îmbogățit patrimoniul muzeului cu piese de valoare.

În prezent, patrimoniul secției de științele naturii este constituit din 11 colecții de bază, cu un număr de 32 mii piese inventariate, cea mai valoroasă și mai numeroasă fiind colecția de coleoptere, care cuprinde cca. 26 mii exemplare, indigene și din întreg bazinul Mării Mediterane.

În afară de materialele colectate din teritoriu, în perioada 1966–1973, patrimoniul muzeal s-a îmbogățit cu piese și colecții procurate prin achiziții. Dintre acestea, merită subliniată achiziționarea și naturalizarea zimbrului Podarek, cel mai bătrîn exemplar dintre pensionarii parcului de vinătoare Slivuț-Hațeg, piesă unicat în prezent în muzeele din țară.

Pregătirea și organizarea expoziției de bază: Tematica inițială a expoziției de bază prevedea prezentarea bogățiilor solului și subsolului județului Hunedoara, idee ce a fost abandonată pe parcurs, după vizitarea muzeelor de profil din țară și a unora de peste hotare. Pentru a fi în pas cu exigențele muzeografiei contemporane și a face față spiritului critic al publicului, trebuia să renunțăm la o expunere monotonă a obiectelor și să adoptăm soluții noi, neaplicate încă în altă parte în prezentarea expozițională. De asemenea, era necesar ca ideea centrală a tematicii să reflecte o stare de fapt din teritoriu, care să influențeze într-o direcție pozitivă gândirea publicului vizitator, iar pe de altă parte, să fie originală, să nu copieze ceea ce s-a realizat pînă în prezent în instituții de acest gen.

Dat fiind faptul că natura județului Hunedoara se prezintă deosebit de interesant sub aspectul relațiilor om–natură pe de o parte, iar pe de altă parte pentru faptul că sub acest aspect nu există pînă în prezent o expoziție muzeală de acest gen în țară, colectivul secției a hotărît să-și orienteze tematica și întreaga sa activitate de cercetare și cultural-educativă în direcția relațiilor om–natură de-a lungul timpurilor pe teritoriul județului Hunedoara.

Dacă astăzi secția de științele naturii nu prezintă decît o parte a expoziției de bază și anume partea care reflectă atitudinea pozitivă a omului față de natură prin crearea de rezervații naturale, nu înseamnă că a renunțat, ci doar că sarcina pe care și-a asumat-o depășea cu mult posibilitățile micului colectiv, față de timpul scurt și volumul enorm de lucrări solicitat de organizarea secției și a expoziției de bază.

Rămîne ca împlinirea unui deceniu de activitate (1976), s-o sărbătorim cu inaugurarea celei de-a doua părți a expoziției de bază: Omul și natura.

Activitatea instructiv-educativă și de popularizare.

Cu tot volumul mare de muncă, necesitat de organizarea, de asigurarea bazei materiale (începînd cu clădirea și sfîrșind cu mobilierul și colecțiile), secția de științele naturii a desfășurat o rodnică activitate cultural-educativă și de popularizare, menită să facă cunoscute comorile naturale ale teritoriului pe care-l locuim și să insuflă dragostea și respectul pentru natură. În acest scop, au fost folosite toate mijloacele ce stau la îndemîna lucrătorilor din muzee, ca: expoziții, expuneri la se-diu, însoțite de proiecții de diafilme și diapozitive, caravane muzeistice, pliante, etc.

Printre acțiunile de prestigiu, apreciate unanim, amintim: expoziția temporară itinerantă: Rezervații naturale din județul Hunedoara, pliantul color cu aceeași temă, care este și unul din materialele foarte solicitate de către publicul vizitator —, expoziția semipermanentă: Mozaic biologic, etc.

Prezența activă pe linia ocrotirii naturii a secției de științele naturii o găsim și în cadrul unor organisme județene, cum sînt: Consiliul județean pentru ocrotirea naturii și Comisia județeană pentru protecția mediului înconjurător. Amintim pe această cale propunerile făcute pentru înființarea parcurilor regionale naturale, propunere concretizată în înființarea Parcului natural Grădiște-Cioclovina, propunerea și întocmirea documentației pentru înființarea administrației Parcului Național Retezat.

Cele expuse mai sus consemnează succint laborioasa activitate desfășurată de secția de științele naturii din 1966 și pînă în prezent. În cele ce urmează, vom indica pe scurt evoluția spațiului, a colecțiilor și personalului pe ani — 1966—1974.

Data înființării secției	S p a ț i u	Colecții	Personal	
1	2	3	4	
1 sept. 1966	125 mp. săli pentru de- pozite și laborator în clădirea secției de arheologie	Entomologie Botanica Paleontologie Mineralogie Ornitologie Mamifere	27 000 400 1 326 333 274 44	1 șef secție Nuțu Agnișa
1968	"	Botanică Paleontologie Mineralogie Ornitologie Mamifere Entomologie	400 1 326 333 307 44 27 000	1 șef secție Nuțu Agnișa 1 restaurator pr. Gheorghită C. 1 supraveghetor Andrei Rodica
1970	Clădire specială cu 730 mp săli expoziție 50 mp spațiu depozitare 75 mp sală conferințe 20 mp bibliotecă 67 mp laboratoare	Botanică Paleontologie Mineralogie Ornitologie Mamifere Entomologie	400 1 526 367 320 50 27 000	1 șef secție Nuțu Agnișa 1 restaurator pr. Gheorghită C. - supraveghetor
1971	"	Botanică Paleontologie Mineralogie Ornitologie Mamifere Entomologie	500 1 526 367 350 70 27 000	1 muzeograf pr. ord. 47/1970 Nuțu Agnișa 1 restaurator pr. Gheorghită C. 1 muzeograf botanist Cindea Maria 1 supraveghetor Trifa Elena

1	2	3	4
1974	■	Petrografie	1 muzeograf pr.
		Mineralogie	Nușu Agnișă
		(eșantioane)	367
		Paleontologie	1 restaurator pr.
		(eșantioane)	1 566
		Botanică	Gheorghiu C.
		(coli herbar)	1 muzeograf botanist
		Ornitologie	Cindea Maria
		(exemplare)	1 250
		Mamifere	1 aj. conservator
		(exempl.)	146
		Malacologie	Libuș Andrei
		(exempl.)	933
		Ihtiologie	1 supraveghetor
		(exempl.)	213
		Entomologie	Marian Rodica
		(exempl.)	28 300

Publicații :

Anuarul Sargetia — serie scientia naturae Nr. VIII/1972

Nr. IX/1973.

Fig. 1. Panou introductiv la expoziția temporară : Mozaic biologic

Fig. 2. Panouri înfățișând biologia păsărilor. (Expoziția: „Mosaic biologic”).

Fig. 3. Vitrine infățișind păsări din diferite medii de viață.